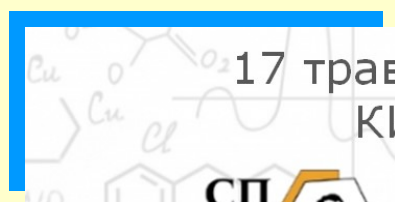

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Хімічний факультет

Тези доповідей

**XXV Міжнародна конференція
студентів, аспірантів та молодих вчених
«Сучасні проблеми хімії»**

Київ, 15-17 травня 2024 р.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Хімічний факультет

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XXV Міжнародної конференції студентів, аспірантів

та молодих вчених

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ХІМІЇ»

Book of abstracts

XXV International Conference for Students, PhD Students

and Young Scientists

«MODERN CHEMISTRY PROBLEMS»

Київ, 15-17 травня 2024 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету:

Воловенко Юліан Михайлович - декан хімічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.х.н., професор.

Співголови оргкомітету:

Куцевол Наталія Володимирівна - заступник декана хімічного факультету, д.х.н., провідний науковий співробітник;

Усенко Наталія Ігорівна - заступник декана хімічного факультету, к.х.н., доцент.

Члени оргкомітету:

Лампека Ростислав Дмитрович - завідувач кафедри неорганічної хімії, д.х.н., професор;

Савченко Ірина Олександрівна - завідувач кафедри хімії високо-молекулярних сполук, д.х.н., професор;

Тананайко Оксана Юріївна - завідувач кафедри аналітичної хімії, д.х.н., доцент;

Григоренко Олександр Олегович – завідувач кафедри органічної хімії, д.х.н., доцент;

Фрицький Ігор Олегович – завідувач кафедри фізичної хімії, д.х.н., професор;

Секретар оргкомітету:

Лисенко Олена Миколаївна - доцент кафедри аналітичної хімії, к.х.н.

Відповідальні за роботу секцій:

«Аналітична хімія»

Коржан Людмила Петрівна - аспірантка кафедри аналітичної хімії,

Шабелько Андрій Русланович - аспірант кафедри аналітичної хімії,

«Неорганічна хімія»

Струтинська Наталія Юріївна - асистент кафедри неорганічної хімії, д.х.н.

Виноградов Олександр Сергійович - завідувач навчальної лабораторії фізико-хімічних методів дослідження кафедри неорганічної хімії, м.н.с., - к.х.н., (технічний супровід)

«Органічна хімія»

Ващенко Богдан Вікторович - асистент кафедри органічної хімії

«Фізична хімія»

Середюк Максим Леонідович - старший науковий співробітник, к.х.н.

«Хімія високомолекулярних сполук»

Парцевська Софія Василівна - асистент кафедри ВМС, к.х.н.

АНАЛІТИЧНА ХІМІЯ

РОЗРОБКА І ВАЛІДАЦІЯ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ СКВАЛЕНУ І ОЛІЇ В НАСІННІ АМАРАНТУ РІЗНИХ СОРТІВ

Нінчук О.О.¹, Сиротчук О.А.^{1,2}, Глушаченко О.А.²

¹Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця 01601, м. Київ, бульвар Т.Шевченка, 13; kanpnmu@ntmu.ua

²ДП «Центральна лабораторія з аналізу якості лікарських засобів і медичної продукції» 04053 Київ., вул. Кудрявська 10-Г.

Вступ. У світі сучасної медицини та косметології постійно виникає попит на нові та ефективні препарати спрямованих на покращення якості життя та здоров'я. Одним з таких компонентів є сквален – ліпофільна речовина, яка здобула визнання завдяки своїм унікальним властивостям, зокрема антиоксидантним. Сквален відіграє ключову роль у зволоженні, захисті та пом'якшенні шкіри, що робить його невід'ємним компонентом у виробництві косметологічних та фармацевтичних засобів.

Актуальність: полягає у необхідності розробки методики, яка одночасно визначатиме вміст сквалену та олії в насінні амаранту. Оскільки така методика дозволить оцінити якість сировини швидше та ефективніше, порівняно з методиками, що передбачають роздільне визначення даних компонентів.

Мета: розробити методику одночасного визначення сквалену та олії в сировині для оцінки перспективності вирощування того чи іншого сорту амарату.

Матеріали та методи: роботу виконано на рідинному хроматографі Agilent 1100 зі спектрофотометричним детектором. Хроматографічна колонка – Symmetry C18 75×4.6мм з розміром частинок 3.5 мкм. Для приготування рухомих фаз використовували етиловий спирт 96%, виробник ДП «УКРСПИРТ»; вода для хроматографії, отримана за допомогою установки Simplicity UV, Millipore, USA. Для приготування стандартних зразків використовували: сквален (98%, виробництва Sigma Aldrich, USA), амарантову олію («Organic Oil» та «Жива крапля»). Для дослідження взято 5 сортів насіння амаранту: «Харківський-1» «Польський» «Ультра» «Ацтек» та «Лера». Насіння подрібнили за допомогою приладу Retch GM 200 впродовд 45 секунд за швидкості 9000 об/хв. Екстракцію насіння проводили 2-пропанолом з використанням ультразвукової бані з наступним відділенням екстракту від зерна за допомогою центрифугування за 6000 об/хв.

Результати та їх обговорення: розроблено хроматографічні умови для визначення сквалену й олії в насінні амаранту з використанням екобезпечних розчинників – етанолу для хроматографування і 2-пропанолу для екстрагування. Сквален визначали за піком сквалену на 4 хв, а вміст олії за сумою піків в діапазоні 8,5-16,5 хв, рис.1. Для методики визначення сквалену були перевірені основні параметри валідації: специфічність, лінійність, прецизійність та правильність. Лінійність доведено в діапазоні 0,02-0,31 мг/мл з коефіцієнтом кореляції 0,9999 і практичною незначущістю вільного члена 0,9%. Правильність становила 1,0%, а прецизійність, виражена як невизначеність результатів аналізу, становила 3,1%. Для методики визначення олії лінійність доведено в діапазоні 0,24-3,65 мг/мл з коефіцієнтом кореляції 0,9999 і практичною незначущістю вільного члена 0,1%. Правильність становила 1,0%, а прецизійність виражена як невизначеність результатів аналізу – 4,1%.

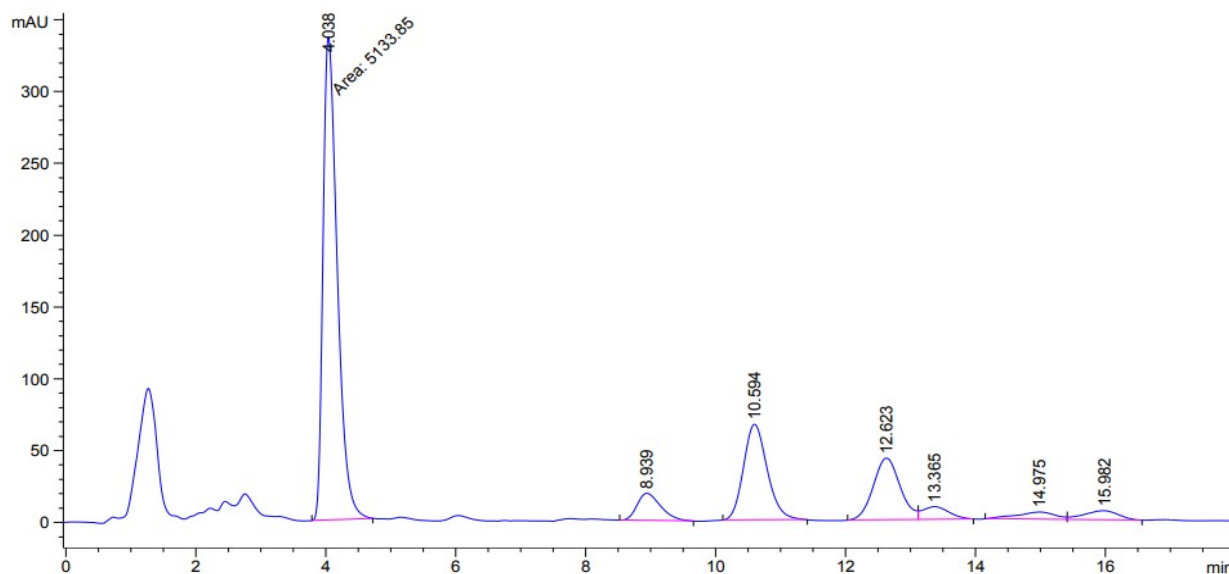

Рис.1. Хроматограма зразку насіння «Харківський-1»

Для забезпечення правильності визначення сквалену і олії було проведено 4-кратну екстракцію з перевіркою вмісту компонентів в екстракті після етапу. Встановлено, що ефективність екстрагування з сквалену для різних сортів варіюється від 70 до 84%, а олії – 74-85%. З результатів визначення встановлено, що для досягнення екстракції не менше 99% необхідно проводити 3 екстрагування. Результати наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Результати визначення сквалену і олії в насінні різних сортів

Сорт амаранту	№ екстракції	Сквален, %	Олія, %
Харківський-1	Загальний вміст	0,41±0,013	3,24±0,212
	Ступінь екстракції	84,2	85,3
Польський	Загальний вміст	0,48±0,012	4,48±0,002
	Ступінь екстракції	77,3	79,7
Ультра	Загальний вміст	0,35±0,003	3,54±0,010
	Ступінь екстракції	80,1	76,8
Ацтек	Загальний вміст	0,25±0,023	3,02±0,304
	Ступінь екстракції	69,8	74,3
Лера	Загальний вміст	0,49±0,044	5,20±0,434
	Ступінь екстракції	75,6	75,7

Висновок: розроблено екобезпечну та швидкісну методику кількісного визначення сквалену та олії в насінні амаранту різних сортів за допомогою вискоелективної рідинної хроматографії. Для досягнення кращих результатів, екстрагування подрібненого насіння амаранту слід проводити не менше 3 разів. Результати дослідження мають практичне значення для подальшого вдосконалення методів екстракції олії та сквалену з насіння амаранту та визначення олії та сквалену в інших сортах амаранту і застосування даного підходу для оцінки доцільності вирощування різних сортів амаранту.